

Klokluden

n verhoal ien t Grunnegers deur Bé Kuipers

t Ging al joaren van twij kanten, olden sturven oet en jongen wollen der nait meer hin. Op n duur zat ter nog mor n handjevol olle mensen achterien kerk. Nije veurganger, ain van akkedemie oet Stad, net kloar veur domie, kreeg doarom opdracht van kerkbestuur om kerk weer vol te kriegen, om der weer n leventege gemainte van te moaken.

Werd hom wieder nait veul ien weeg legd, as kerk mor weer vol kwam. Nije domie pakte t aigentieds aan. Hai preekte sundoags ien n gewoon pak zunder strik, ien ploats van ien n swaarde toga mit n widde bef. Hai ston ook nait boven op preekstoul, mor achter deuphek, midden maank kerkvolk. En hai preekte hail tougankelk, t kerkvolk was wies mit hom. En zo kon t gebeuren dat t ol kerkje ale zundoagen weer vol zat.

Dizze domie was ook op aander terraainen aktief. Hai onnaaierde dat kerk wel n opknappbeurt bruken kon. Onder zien permoters kwam der n kemizzie dij n kollekte hil ien dörp, doar hail wat geld mit oplopen wer. En dij links en rechts subsidies aanvroug - en ook kreeg.

Timmerman legde pannen weer op stee en vervong verrötte geuten. Kobersloager mouk nije regenpiepen. Kepotvroren stuukwaark wer weer vannijs besmeten en hier en doar wer wat vaarf op kwastjed. Ook t örgel wer opklanderd en vannijs stemd. t Kerkje ston der nou weer bie as nij, kant n sierroad ien dörp.

Mor der was ain ding dij nog miste, torenklok mit t uurwaark. Hong wel n klok ien toren, mor dij was scheurd en t geluud was net n blikken paan. Boudel was ook stokverröt doar bovenien. Doarom ook wer klok al joaren nait meer lud. Wel wait kwam haile klok nog n moal van boven en dat was nait zunder gevoar.

t Uurwaark zulf was ook haildaal noar de filo, n dikke roustboudel. Wiezerploaten stonden al joaren op haalf zeuven. Vanzulf mos dat ook as leste nog aanpakt worden - goud is goud, mor beder is beder. En noa n dik joar was scheur ien klok moakt en t uurwaark weer vannijs aandreven, mor nou elektries en compu-tergestuurd. En holten dakruuder was haaildaal vernijd met n splinternije vergulde hoan derop as wiendwie-zer. Apmoal sponsord deur ondernemers en zoakenlu, handeg aanpeerdjed deur nije domie.

En zo konden mensen nou weer vannijs zain hou loat of t was en - nog mooier - ook heuren. Van dij tied ofaan ludde klok ook weer, ale doagen om aacht tuur, twaalf uur en om zes uur en hai sloug doarbie ook op haalve en haile uren. Net zoas t vrouger west het. Tied was nou zo persies regeld dat t nog gain seconde ofweek van werkelke tied. t Uurwaark was radiografies verbonden mit atoomklok ien Frankfurt.

Mor deur dat vannijs weer klokluden was nou wel n perbleem ien dörp ontstoan. Paardie mensen haren der last van. Benoam sundagsmörgens om aacht uur. Din lagen ze nog op ain oor en slaipen oet noa n oavend stappen of haile week haard waarken. En van dat klokluden werden ze wakker.

t Ging hier om nait-kerkelken, openboaren zeg mor, mainst forenzen oet Stad. Dij waren hier kommen te wonen vanwege rust en roemte en ien dij tied ludde klok nait. Veur kerk mit zien klok haren ze nait veul konsideroatsie. Zai leefden noar aigen zeggen ien moderne tied en elk haar zulf wel n klok ien hoes of n hallozie om aarm. Klokluden was wat van vrouger.

Noar kerk goan traauwens ook, mor doar wollen zai nait lulleg om doun. Dat mos elk ja zulf waiten. Mor dat klokluden sundoagmörgens, dat vonden ze n aarm verdrait. En ook ien week was t klokluden om aacht uur wel wat vro veur verschaaiden vutters, dij al ver veur heur vief-ensestegste bie hoes waren. Zai lagen din ook nog op ber.

Der ontston op nduur n kwestie ien dörp, véur t klokluden of der tegen. Ien bokkeblad stonden wekenlaank iengezonden stukken mit veul emotsies. Der wer proat met domie en kerkbestuur,

mor zunder reseltoat, want dij wollen t klokluden zo holden. t Was ja vanolds heur kerk en klok was aiwenold en doarom mos der gewoon lud worden. Kloar, oet!

Openboaren - oetsloabers feidelk - wollen ien aalsgeval smörgensvro, en zeker sundagsmörgens geern van t luden ôf. t Wer n haile hikhakkerij en ze kwamen der nait oet. Baaide kampen stonden liek tegenover nkander, luden en nait-luden.

Op nduur kwam der op veurstel van domie n mediator bie, ain dij der spezioal veur deurleerd haar om tus-sen partijen te bemiddel'n. Dij zee: "Joe mouten n compromis sloeten. Elk dut bie zien standpunt wat wod-der ien wien. Dat is eerlek." En dat deden ze din mor, oetaidelk, ze mozzen toch wât.

Kerkmensen mozzen zodoude wat ienlevern van t luden. Oetsloabers mozzen apsepteren dat ter bie tieden aal lud wer. En zo ludt kerkklok nou drijmoal doags en streut e zien gaal-mende klanken oet over t vlakke laand. Mor nait op zundag, din is klok stil.

Mainstied binnen der ien dit soort compromis-situoatsies gain winnoars. Kerkmensen mozzen toustoan dat klok nait op zundag ludt. Toch n veurnoam ding veur n kerk en dat begrootte heur ook slim. Oetsloabers wollen t luden ale mörgens geern kwiet, mor hebben allenneg zundag kregen.

Mor oetsloabers haren t idee dat juist zai t mainst ienleverd haren, want haile week wer der ja ludt, op zun-dag noa. Dat het ter ook mit te moaken dat dij mediator t op n compromis aan-stuurde. En doarbie hebben oetsloabers gewoon nait hoog genog ienzet. Net as gebeurde ien de volgende anekdote.

Jan en Hennie bennen aarvenis van heur net overleden moeke aan t verdailen. Ze kommen ienains n setje van twaalf zulvern gebakslebeltjes tegen, ien n deuske.

Jan: Heden, wat n mooie lebeltjes. Dij wil ik wel hebben.

Hennie: Ho even, eerlek dailen heur. Elk haalfschaid.

Jan: Nee, ik wil ze apmoal. Verdailen is schane, t is n setje. En doe hes al aans wat.

Hennie: Dat is nait eerlijk, ik vien ze ook mooi. Wais wat? Wie vroagen buurvraauw Gerda of zai ons helpen wil mit t verdailen. Zai is neutroal en goldeerlek. En din kriegen wie der gain roezie om.

Gerda: Joe mouten n compromis sloeten. Elk levert wat ien van zien aais. Negen lebeltjes veur Jan en drij veur Hennie.

Zo gait dat dus mit compromizzen. Vlak ter op kreeg domie n beroup dij e aannam. Der kwam tiedelk n vervanger, n domie van vlak veur zien emeritoat. Dij dee t weer net as vrouger. Duur-de nait laank of der kwam mor n handjevol mensen meer ien kerk.

Domie preekte ook vannijs weer op hoge preekstoul, tegen t stainen verwulf dat hol klonk en slim echode, zodat dij poar oldjes achter ien kerk hom hoast nait verstoan konden. En zo was t weer net as ien t begun. Mit ain verschil, klok ludt nog aal. Mor nait op zundag.

Dizze kerk mit torenklok is nou n muzeumstuk worden, netjes opvaarfd en historisch verant-woord opklan-derd. Mit n modern elektrisch uurwaark, aansloten op atoomklok van Frankfurt. Mor elk het tegenwoordeg n klok, hallozie of wekker. En op ale mobieltjes en hoast ale elek-trieze apperoaten zit ook tied. n Mens is ja van ale kanten omringd deur tied.

Torenklok is zodoude n functieloos fertuut worden oet vrouger tieden. n Twistabbel veur com-promizzen-sloeders. Ien dit dörp mag klok allain oet poelegrap luden. Mor mensen willen der gain last van hebben. Aans zetten ze hom gewoon oet. t Ultieme rezeltoat van compromizzen, haalf put-, haalf regenwodder.

Groninger verhalen online

De eerder verschenen Groninger verhalen van Bé Kuipers staan 'los' online via:

 www.contactblad.info/groningerverhalen.html